

Megjelenik e lap minden Vasárnap és Csütörtökön. Előfizetési minden es. k. postahivatalnál, a lapok kiadó hivatalához címzendő levelekben. Ára évenként 3, félévén 6, évre 12 pengő forint.

A lap szellemi ügyeit illető közlemények a szerkesztőséghez utasítandók.

## SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

A Szentegyházutcában, a Kendeffé háznál, 487. szám alatt.

# KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

(HARMADIK ÉVI FOLYAM.)

Hirdetések minden négy hasábról egy sor után 4 pkrét közzétételnek; folytonos hirdetésekért ill. pet elengedettek. Mindenik hirdetésre 15 pkr belyegdíj előre befizetendő.

A lap anyagi ügyeit érdeklők: m. m. előfizetés, hirdetések, reklamatik sat. a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

## KIADÓ - HIVATAL:

A Középutczában, STEIN könyvkereskedésében.

## ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS a Kolozsv. Közlöny april-juniusi folyamára.

A jövő hó kezdetével lapunkra nézve is egy új évnegyed kezdődött, tisztelettel kérjük fel mindazon érdemes honfitársainkat, kik felfogván az idők szavát, a kebelbeli napi-irodalom iránt tellegesen részvétellel viseltetnek; miszerint évnegyedes előfizetéseiket jelen hó végeig megújítani sziveskedjenek, minthogy a felesleges példányok nyomása áldozattal, a kiadás biztos és pontos kezelhetősége nézve lényeges kérdéssé vált az előfizetési pénzeknek is rendes időben beküldése.

A K. Közlöny előfizetési ára évnegyedenként:

A birodalomba . . . 3 p. forint.

Külföldre . . . 4 „

Az előfizetési pénzek magán vagy postauton kiadó-hivatalunkhoz, Stein középútczái könyvkereskedésébe utasítandók.

## GAZDASÁGI-EGYLET GYÜLÉSE.

A jelen hó 10-én tartott országos gazdasági-egylet gyűlését, eínök gr. Mikó Imre ó nagyméltósága a következő szónoklattal nyitá meg.

Tisztelt közgyűlés!

Most, a midőn alapszabályaink értelmében, egyesületünk új életének negyedik évfordulati ünnepét üljük, legyen szabad a jelenlevő tagokat, s általuk e honkalonbúzt pontjain kiterjedett egész egyesületünket hazafiai szívvél idézvelem. Örövendek, hogy önöket, uraim, mint egyesületünk és gazdasági érdekeink buzgó pártolóit és gyámolait ismét együtt láthatom; örövendek, hogy visszatekintvén szerény munkáságunk ez évi folyamára: törekvéseink sikerére némi önérzettel gondolhatunk.

En uraim, a mint máskor is volt szerencsém érinteni, már csak magát egyesületünket is oly fontos érdekek védelmére és ápolására, minők földbirtokosi érdekeink, időnkben rendkívül szükségesnek

és hasznosnak látom. Ez hazánkfiainak az együtt munkálkodás, a rokon érdekeknek kiismerése, békés egyeztetése és közösen előmozdítása ösztönét kialudni nem enged; a közszellemet ébren tartja; magán jól oszkoztolván, a közjót is elősegíti; az egyéni megélhetést és vagyonosodást könnyebbítvén, a hazai közügyeken is lendít valamit. Hasznosnak tartom továbbá az összevetett vállalt munkálkodást, mert látom, hogy így több az anyagi és erkölcsi erősség, nagyobb mérvű a siker, s valódi szükségünk orvoslásának módja biztosabb. Az iránt is meg vagyok győződve, hogy hazánkfiainak csak ezáltal fentartható a munkaképzés, ezáltal terjed a mezőgazdaság körébeni javítás vágya, gyorsabban érnek az eszmék, s készülnek a mezőgazdaság terén teljes átalakulásra az elnök. Fontosnak és örövendesnek tartom végre azt, hogy zsenge egyesületünk fenállása óta maig gyarapodik, hatása alatt, tekintélye fent nevedik, s megy folyvást — ha bár lassan is, kevés zajjal — kitűzött célja felé.

Ez egyetememes haladáspálya körének mind jókora kiterjedést adtak, mind a jövődöt reménydúsabbá tették az éppen most bészárult év eseményei, s azok között kiváltképpen kormányzó-herczeg Schwarzenberg ó magasságának nagy erkölcsi értékű adományja, öszi termény- és ipartárlatunk, a derék székelység keblében, Székely-Kereszturon, rendezett állat-verseny és díjazás, valamint hazánk több vidékeinek fiók-egyletek alapítása iránt nyíltan és ismételve kifejezett ohajtása, mely kérdésben intézkedni éppen e közgyűlésnek lesz feladata. Szabadon nekem, uraim, mindezek feletti benső örömetem kifejeznem, s a tisztelt közgyűlést, minden egyesületi tag hazánkfiát, s különösen az egyesület igazgató-választmányát arra kérem, hogy a mult iránt méltánylással, a jövő felől csüggedetlen reménnyel lenni se dolgainknak kívánságunk szerent folyása, se kedvezőtlen szelek lengedezése között meg ne szűnjének. És erre annyival is inkább kérek mindenkit, mivel már a testvér-haza

testvér-intézele is, normalis életét újból megkezdette, s abban — az erősebben, mi gyöngék jövődöre nézve egy példadót, egy etkészítő igaz szövelségest találunk.

Jelszavunk legyen ezután is: „Előre, Isten segítségével!” Az anyagi és erkölcsi erővel párosult eszélyes és kitartó munkáság előbb-utóbb megtermi gyümölcsét: a közgyekezelt hinti el a jónak magvait, a Gondviselés megörzi, az idő megtermék enyitendi azokat. E hitnek kell lelkesíteni minden közpályán álló honfinak kebelét, s e hitnek némi alapot a mi egyesületünk legközelebbi munka-credményei is képesek nyújtani; mire nézve, a midőn én e közgyűlést megnyitom, egyszersmind az illető titkár urat a hivatalos jelentés felolvasására ezennel felkérem.

Az éljenzéssel fogadott elnöki beszédre, előadó titkár, t. Finál Henrik ur, titkári jelentését következőleg adta elé:

## Titkári jelentés az 1858. márcz. 10-kén tartott közgyűlésén.

Tisztelt közgyűlés!

Valahányszor az igazgató-választmány nevében a t. közgyűlés elébe állok, hogy számot adjak arról, mit tett a választmány a lefolyt fél-év alatt az egylet gyarapodására, és így közvetve a hazai gazdasági állapotok javítására, a gazdasági ipar emelésére, az illető közönség felvilágosítására; s zóval, hogy felelt meg azon kötelezettségnek, melyet a t. közgyűlés tisztelő bizodalma rá ruházott, önkénytelen lép meg egy gondolattal, hogy a gazdasági-egylet a mezei gazdaságra nézve oly nagy jelentőségű intézet, hogy annak hasznát, sőt, mondhatom, nélkülözhetlenségét fejtegetni, vagy okokkal bebizonyítani mivel közönség előtt már nem szükséges. Olyan az emberi természet, hogy ahhoz a mi üdvös, könnyen vonzódik, ha egyszer megismerkedett vele, és azon körülme, hogy tudós nem születik, hogy mindent meg kell tanulunk, egybekötve azon hajlammal, mely megkívánja velünk, bár juthatnánk a lehető legkönynyebben ahhoz, a mire egyszer szükségünk van, nagyon könnyen oda vezet, hogy a tekintélybe bízunk,

azaz hogy jó szívvél és egész készséggel hajlunk azok tanácsára, hiszünk azok szavainak, és követjük azok példáját, a kikről meggyőződünk, hogy javunkat akarják, okosabbnak látnak, és hogy vállaltaik jól sikerülnek. Innen van az, hogy még olyan emberek se kételkednek a tudományos erők központosítása hasznában, ugynevezett tudós társaságokban, a kik magok szorosan véve nem is foglalkoznak tudománnyal, — erie példát ad az erdélyi múzeumra tett ajánlatok és aláírások jegyzéke, — és hogy a gazdasági-egyletek mindenütt, és így nálunk is, nagy számmal pártolják olyanok is, a kik szigorúan véve nem is gazdák.

Ha ez áll, a mint áll is, bizonyára nem fogja senki furcsaságnak tekinteni, ha ez egész jelentést csaknem pusztá formáságnak tekintem. A Gazdasági-egylet, vagy a mi ugyanaz, az egylet megbízásából működő igazgató-választmány nem dolgozik titokban, minden, a mit tesz, a legnagyobb mértékben érdekli nemcsak a tisztán annak tekinthető gazdaközönséget, hanem az egész hazát; lehet-e ily körülmények közt felténni, hogy az ily testület működéseit fészültfigyelemmel ne kísérje mindenki, a ki a maga és a haza javát nem csak szóval, de valóban akarja, és lehet-e vajjon hinni, hogy akár a jelenlevők közt, akár azon számos itt meg nem jelent elvrokók közt volna bár egy is, a ki magát ne vallaná ily értelemben valódi hazafinak! Bizonyára nem! Ennélfogva azt hiszem, hogy itt senki sincs, a ki még e tudósításból akarván megtudni a lefolyt hat hó működésének eredményeit, sőt maga a tanácskozás, a melyre az egylet tagjai e mai napon itt egybegyűltek, nem volna egyéb mint üres szócsépelés, ha minden tagja e gyűlésnek nem jött ide jól elkészülve azon tárgyalásra, a mely ezelő a közgyűlésnek.

Valóban nem is érdemlené meg egyletünk a létét, ha nem volna működéseinek szemmel látható eredménye, ha maradanóbb emléket nem tudná felmutatni munkálkodásának, mint egy óranegyed alatt felolvasott titkári jelentés elreplő, és néha még csak nem is minden jelenlevő tag fülehez elható szavai. Inkább tekintsük e jelentést egy mutatónak vagy egyóráharang pengésének, mely csak arra emlékeztet, hogy egyletünk életében ismét egy félévnyi óra lefolyt, és arra int, hogy vessünk egy futó pillanatot arra, ha vajjon öregbedtünk-e kellő arányban öregedésünkhöz képest, ha vajjon felhasználtuk-e a lefolyt napokat úgy, a mint kellett, és ha nem, mit kell tennünk jövőre, hogy ily szemrehányást ne legyünk többé kénytelenek minmagunknak tenni. (Folytatjuk.)

## SPANYOLHONI LEVELEK.

VI.

Sevilla, 11-dik február.

Szándékom lévén e városban hosszab ideig mulatni, ma csak egy pár szót az első benyomásról, melyet rám gyakorolt, bővitve egy rövid történelmi vázlatl.

Egy spanyol közmondás imígy hangzik:

„Quien no ha visto Sevilla

No ha visto maravilla,” mi annyit tesz, hogy ki nem látta Sevillát, nem látott csodát; s ez tökéletesen igaz. Átaljában meg kell vallani, hogy a spanyoloknál nem szokás túlságosan dicserni honukat. De ha valamit szépek mondanak, az aztán valóban szép is!

A phoeniciaiak valának az első, kik e helyen várost építvén, azt Isbilának nevezték. A római időkben ezzel szembe épült egy város, a Guadalquivir tulsó partján, melynek neve vala Ilica (megjegyezhető ez alkalommal, hogy minden folyó neve, mely quad-val kezdődik, arabs eredetű, — mi annyit tesz arabsul, mint folyó.) — 711-ben Monza meghódította azt Islamnak s a cordobai kalifák alatt egyik fővárosát képezte a birodalomnak, s Cordoba eleste után az itteni emir leghatalmasb volt az arabs herczegek közt. Itt tartott 1085-ben a nagy gyűlés, melyben elhatározták, hogy Yonzel-ben — Taschige a Berber szultán segítségével hivandják Afrikából az islam védelmére a keresztény fejedelmek ellen. Innen indult hadra nagy hódító a következő évben, Alonto castillai király ellen, kit Badajoz mellett le is győzött Al-dalakenál. Viszont a keresztények csak 1248-ban győzték le, hosszú ostrom után, e várost. III-dik Ferdinánd szt. király alatt. A

város hosszasan állt ellent, félvén Cordoba sorsától s a makacs védelem jobb feltételek capitulatiót vont maga után. Mégis 300,000 muzulmán hagyta el akkor Sevillát s benne minden vagyonát. Sokan átmentek Afrikába — s a többiek, az algamek, Granadába költöztek át. A keresztény had néptelen utcákon vonult keresztül diadalmisét hallgatni az Aljamában, mit az Almoad herczegek építettek volt a 12-dik században, s miből ma nem maradt más, mint a karcu, magas, gyönyörű Giralda, hajdan csillagászati, most egyszerű templomi harangozó-torony!

Ezen idő óta II. Fülöpig Sevilla Spanyolhon fővárosa volt. Itt tartotta udvarát, az Alcazar-ban (arabs palotában) don Pedro el Justicier, nagy király, kit a nép joggal szeretett — bár a nemeselek kegyetlennek hívták. Másszor talán alkalom leend elbeszélni néhányat azon sok mese közül, mi nála még maiglan forog a nép szájában.

Innen indultak ki Ferdinánd és Izabella, kiknek házassága egygyé tevő Spanyolhont 1484-ben az utolsó mór királyság kiirtására. — V. Károly itt várta be arját, a portugalliai Izabellát, s itt esküvők vele egy kis kápolnában, hol egykor Izabella catholica szokott volt imádkozni.

Ez idő óta Sevilla elvesztette politikai fontosságát — annyira, hogy a jelen királynő mostanáig még meg se látogatta. De azért mégis a legszebb, mindenesetre a legérdekesebb városa Spanyolhonnak, történelmi és művészeti szempontból. Cadiz elrabolta kereskedelmét, de fennmaradt emléke annak, hogy Cortez és Pizarro innen indultak ki, az Oceánon túl két nagy birodalmat hódítani Spanyolhonnak (Mexicót és Perut). Ez volt szülőhelye Murillonak és sok más nagyírú festő és költőnek.

Főtemploma világszerte ismert, mint a legszebb az egész világon. Közelebről körülmé-

nyesen le fogom írni. A Giralda maga, mellette oly építvény, melynek hasonlag nincs párja. A florenzi híres Campanile de Santa Maria delle Fiori, nem is hasonlítható, hozzá. — bár Brunelleschi építé azt, s Michel-Angelo bámulta, — még kevésbé a pisai torony, mely voltaképpen nem is szép.

Mit mondjak az Alcazar tündéri szépségéről? Tán legjobban kifejezné az eszmét, s egyszersmind legnagyobb dicsőret az, megvallani, hogy ott mintha valósulva látná az ember az arabs ezer s egy éji meséket.

A városalon kívül, a sétaterén áll egy csinos, bár nem igen régi palota — Sant Elm. Abban lakik Montpensier herczeg, Lajos Fülöp fiatalabb fia, nejevel, a spanyol királynő húgával. Sok érdekes van benne látható, — a többi közt don Juan de Manara arczképe. Spanyolhonon kívül kevés ember ismeri e nevet, — ám bár minden országban ismeretes don Juan meseje, mihez az ő fiatalkori élete adta az alapeszmét. Fialat éveiben t. i. sok nőnek udvarolt, bár csak egyet szeretett, sőt azt is sokat kizozta, s sok fért megölt sat. E végekt ki is üzetett Sevillából, — de nem bírván távol maradni kedvesétől, titkon oda visszatért. Midőn a városha érkeznek, találkozik egy gyászmenettel. Akkortájtban a halottakat födetlen koporsókban vitték a temetőbe. don Juan kíváncsiságból közeledék s halva látá kedvesét. E nap óta megváltoztatá életmódját. Egy kórházat alapíta — Caridad nevet — s abban maga ápolá a betegeket, nyelvével tisztogatván a legundokabb sebeket. Egész vagyonát e kórházra költé, s mikor mégis pénzre lön szükség, váltót ada az egekre 300,000 realig. Ez kihirdetettvén — bámulatos, pár nap alatt többet kapott mint ezen öszveg. Halála alkalmával meghagyá, hogy temetessék a templom ajtaja elé, hogy minden ember lépjen reá — nagyobb megalázás jeléül.

Pár évig ott maradt holtteste, de azután az érsek bevitette pompával az egyháza, s még most is az oltár előtt van eltemetve. Történetei Spanyolhonban egy „Don Juan Tenorio” című híres szindarabra adtak alkalmat, — melyet minden színházban játszanak az egész országban, 2-dik november, minden szentek napja után — számtalan évek óta. Így egy nagy bünből szent lön, s egy elfeledett név alapeszmé annyi mesének, mit minden ember ismer, minden honban ismételték — a nélkül, hogy eredetét tudnák. Tán néhányan, kik gyönyörködve hallgattak Mozart híres operáját (daljátékát), örülni fognak tudni, ki volt a valódi don Juan, kinek történetét leírá még más alakban Molière és Byron!! Telekiné.

## Aldjon meg az Isten!

— Kolozsvár, márcz. 12. 1858. —

Mint a vándor-madár, melyet kerget a vágy  
Ismeretlen földre, idegen hazába,  
S röptében visszánéz a helyre, mit elhagy,  
A hol állott fészke, a hol volt tanyája:  
Lelkem fájó kéjjel tekint el még egyszer  
Itt, hol olyan kedves, olyan drága minden!  
— Az anyai szótól az utolsó lombig,  
Minden kis fűszálat áldjon meg az Isten!

Ah, hisz kedves nekem ez a hely, e tájék:  
Itt szenderültem el a dajka-dal mellett;  
S a napnak sugára, mit először láték,  
Itt ragyogott rám: az anyai szeretet.  
Később, hogy fejlődni kezdett a szív s lélek  
— Most is emlékszem rá melegen és hiven —  
Ez tanítgatott, hogy higgyek és reméljek...  
E két drága kincsért áldja meg az Isten!



Ragusa, február 28-án 1858. — Utolsó levelem után a következők történtek Hercegovinában. 22-én a feketehegyiek s rájuk egy 60 emberből álló török patrouillet Zubzi vidékére egy hátlesbe csaltak, itt mindenfelől rárohantak, s egy lágy levagdálják vala, ha egy száguldó török csapat történetesen oda nem érkezik. Az ezekeli escarmouch szinté estig tartott; az elcselt törökök számát harminczra teszik, az ellenét szokás szerint  $\frac{9}{10}$  kevesebbre, tehát háromra. Ugyanaz nap a grahovoi vajvoda is 300 emberrel megáldott egy Korieniz nevű helyiséget, melynek emberei Zubzi mellett Sali pasha alatt állnak. A gyújtogatás s rablás mindaddig folyt, míg Klobuk kastélyból lőmálvák történtek, melyre a korenizánok segélyre siettek, veszteséssel verték vissza; a kik aztán Klobukhoz egy órányi távolságra vettek állást. Knesdel helységre, 60 fegyverrel együtt, megadta magát, s a fegyvert letette.

23-án csend volt estig, midőn a törökök, miután néhány házat fölgyújtottak, a zubzi tanyát odahagyták, s a legjobb renddel bántalan mentek vissza Trebinjebe. A feketehegyiek soidant győzelmeiket örömtűzekkel ünnepelték, midőn egyszersmind Zubzi, Koinko s a körüllevő számos falvakakat leégették. Ez által 200 család lett háztalan, s átkozza azt a pillanatot, melyben a feketehegyieket segélyre hívta.

24-én a Velencéből Lucia hadigőzessel jött 10-dik vadászataillon Castelnosvoba érkezék. S itt foglalt állást. Ugyanez nap este felé Luca Vukalovich egy csoportoskával a sutorinai török egészéhez előt jelent meg, a 12 emberből álló arnaut őrséget siető eltávozásra kényszerítette, s ez el is jött lőgőgójával s fegyveresen bántalanul. A vajda pedig az épületet felgyújtatta, aztán elűnt, hátrahagyván egy levelet melyet a castelnouvoit prénatnak írt, melyben nyilatkozik, miként e merénylet nem a cs. k. kormány elleni ellenes tény, de csak revanche a zubzi háza elégetéseért, — mi azonban a feketehegyiek barátságos indulatából történt, — és ő a cs. k. kormányt bizonyossá teszi további jóakaratról s barátságról!!! Valóban nagy szerencse, hogy ezek a barbarok velünk oly kímélettel bántak! Szép dolog a jó barátság, s ugy látszik, mintha mi is az oroszlanról s az egérről mesét játszanánk, s az a gyermekek erkölcsi elemünk volna, hogy a legkisebbet se kell megvetni Luca e levelében nevezetes az, miként ő Sutorináról, — mely Dalmáciahoz tartozik, — ugy beszél, mint saját territoriumáról.

Ha az ember Sutorina geographiai helyzetét fontolja, mely mintegy keskeny ék, ugy vája ketté az osztrák földet, s a ragusai s cattarói köröket elválasztja, s mely által a szárazon egyedül közeledés van azon a katonai uton, melyen a távirati vonal is foly: könnyű átlátni, hogy e spectaculumos minő háborúkat s károsok legyenek a két kerületre nézve. Egyébiránt a császári kormány már valahára rendelkezett, hogy a császári védsereg a feketehegyiek s rájuknak Sutorinai betöréseket, szükség esetében fegyverrel is verje vissza; egyszersmind pedig a feketehegyi határfelől minden erődök s erősített őrházak vonala Dragaljól Ugljázáig, valamint a Castelnouvo, Risano, Cattaro, Budna s C. Lastua őrségei megerősítettek. Farkas Sándor.

Háromszék, márczius 1-én. — (Gazdasági-

egylet). — Közelebbről írek a magas kormányzóság által engedélyezett háromszéki gazdasági-egylet felállítását nézetéről, mikor megígérttem, hogy azon egyetemen készülő léptekről illő alkalommal közlésemet megteendőm. — És ma az erre előkészítő előleges gyűlés a háromszéki birakosság részéről, a mennyiben az idő rövidsége a felhívásnak kedvezett, megis történtek, még pedig a következő eredményekkel: 1. Az össze-gyűlések száma mintegy 80 egyén, egy szájjal és szívvel a jelen gyűlésre, sőt az alakítandó egyelet mindenkorai rendes elnökekül elválasztá b. Szentkereszti Zsigmond kezdeményezőúrát a tollvivőség a jelen gyűlésre Barabás Farkas urra ruházottat 2. A tisztelő báró elnök tudatta a gyűléssel a magas kormányzóságtól nyert egyelet felállítási kegyes engedélyt. 3. Az elnök bírónak a közbejárásért hálát nyilatkoztatott. A midőn a gyűlés kinönd, hogy az egyelet, mint Háromszéki Gazdasági-egylet, magát megalakultnak tekintti; ugy azonban, hogy magának a keblit intézkedésekben szabad tét, hatáskört kíván fenntartani, de magát a Kolozsváron központosított gazdasági erdélyi egyelettel erkölcsi egybekötöttségben tartani elhatározott szándoka. 4. Felolvasott a mindjárt említett kolozsvári gazdasági alapszabályi szerkesztménye, gr. Mikó Imre őrnagytól az elnök báró urnak sürgetésére megküldve; s azon szerkesztményt a gyűlés az itteni egyelet által alkalmazhatónak találta, és elfogadta, annyi különbséggel, hogy a részvényességre nézve itt az áltt határozattal, miszerint legyen az alaptványi részvény 6 pft a birtokosságra, 1 pft az általános néptagokra nézve. Gróf Mikó őrnagytól a szerkesztményt kísérő átiratában ezen új csiráz egyeletnek sikeres elhatalasítását kívánt a nemzet jövőjére; s ezen óhaját kiáltva a jelenlévők szívét rögtön kiszékelte hangos éljen kiáltásra villanyozta. Ugyan e határozatra az aláírás rögtön megis nyitult, és a jelen volt jelentékenyek közül aligha valaki az aláírásból kimaradt. Az elnök báró aláírt egy-szerre fizetendő 200 pftot mint tőkepénzt, a többiek 10 évig évenként fizetendő 6-6 pftot, 1 pft-ra csak két egyén írt alá.

Kormányzó ő magasságának az egyelet-felállítási szabadalomért hálafelet határozottat, valamint a mics kerületi elnökségnek is e gyűlés megtarthatósága szabadalmáért.

Továbbá a fel, közép és alháromszéki, ugy az erdővidéki és csiki részletes kerületekre nézve bizottsányok nevezeték ki, melyek részint a népet az egyelet lényegéről felvilágosítsák, részint előkészítve, részvényezésre felhívják; valamint erre a járásfőnök urak is tisztelettel meg fognak kéretni, s főképp arra, hogy a közönséget testületileg a részvényességre mind kapacitálják mind a cél megértésével előkészítsék. — A jövő gyűlésre a barczasági szomszédság is elnökileg meg fog hivatalni.

Azonban míg ezek folynak, az elnökség vezetése alatt a jövő teljesebb gyűlése egy szintén bizottsányról kéri tervszabályokat dolgozand.

Végre, kérem a tisztelt szerkesztősdét, nem hagyni ki a közlendő sorából, hogy a mit írtam volt a s. sz. göröggyi új város ház felszenteléséről bárlól a rokkantak számára, hogy t. i. némelyektől 3 huszas helyett 4 huszas belépő díj vételet volna, mint olyant, mi velem nem elég alaposan közöltetett volt, ezennel ünnepélyesen visszamondom. K. M.

Sepsi - Szent - György, márczius 5-kén. — (Közvilétek jutalmazási innepélye). — A jelen kor

igényeivel testvérkezelt fogott derék székelv városunkban egymást váltják fel a minden jóra buz-dító ünnepélyek.

Ma napon, mint ő cs. k. Apostoli Felséges Uralkodó Császáruénk legmagasabb szerencsés első szülésének ma három éve birakodalmilag megünnepelt nagy napjának örök emlékéül, szeretett kormányzó urunk Schwarzenberg Károly ő hercegségének, magas nevére becsülettel kiszolgált díjtalan rokkant katonáink ré zére, szakértő brassai cs. k. kerületi főnökünk, Grüne Ignác, ő mltsa által szerzett alaptványból, elsőbb jóváhagyás következtében ezen sepsi-szent-györgyi járásban is három aggyitóz lévén megjutalmazandó: már korán reggel, a vidék és helybeli szabadságos és rokkant katonáinkkal vegyült újságvágyó székelv népünk városunknak minden utcáin árfolyamként özönlött a piaci térre, s 10 órákor városunk háza nagy termében a helybeli minden renden lévő polgári, egyházi, s járásunkban keblezett helységek előjáró-testületeinek képviselői egybegyűlvén; jelen lévén a helybeli cs. k. maglómén-intézetnek méltóságos kat tiszti kara, több nyugd. jalt kat tiszti-urakkal egyetemben. Járasi főnökünk mics Grezkovics Wilhelm ur, egy magyar nyelvünkön alkalomszerű rövid szónoklatában az alállételes alaptványnak magas elrendeltetését felfejtve: különösen kiemelve, miszerint a katonai testületnek méltányos érdeme, a katonai szolgálat teréről lépése után is, a polgári életben együtt lakó polgáritársaira buzditólag ható Felséges Trónunk iránti hű ragaszkodása kitüntetésében m. ndig lelkes pártfogóra, s hű ápolóra számíthat.

Végre szeretett kormányzó urunk, herceg Schwarzenberg Károly ő magassága, mint a székelv nemzetnek kegyelmes nagy pártfogója s brassai kerületi főnökünk Grüné Ignác ur ő mlga, mint az érdekelteit udvas alaptványok szerzője, leirhatlan lelkesedéssel háromszéki eljenzetvén, a kijelölt három aggy vitéznek egyen-egyen huszontól fjt jutalomdíjok kiosztatt, s a „nagy emberbarátok áldásiskérje” kíváncsalnak között cioszlottunk, ohajtva, hogy ezen emlékezetes nap a hosszúéletű sorátfüzede mindajunknak legbensőbb örömeivel. F. Sz. I.

M.-Vásárhely, márcz. 6. — (Egy megindított utvonali ügye, pénzbag, badarságok a német lapokban). A mint értesülünk, a helyi keresked. egyesület választmánya tegnapi ülésében egyhangulag elhatározta, a kolozsv. keresk. és iparkamarát az iránt kérni fel, hogy közbenjárása által a segesvári, kőhalom, brassói országot oly karba helyeztessék, hogy nagyobb tengelyen való szállítványokra nézve is használható legyen.

Ezen kérelem, igénytelen véleményünk szerint, annál méltányosabb, mert talajja nem speciális, „vásárhelyi” érdekek keresendő. Kolozsvár (és illetőleg N. Váradi, Várhely és egész környéke, Beszterce és illetőleg Bukovina), Szász-Régen és Segervár, elvégre maga Brassó, az ország első kereskedő-városa, szóval, ezen nagyfejedelemség igen jelentékeny része, nagyon is érdekeltve van a Segeváról Kőhalom on át Brassóba vezető út mielőbbi létesülése által, mint hogy ennek hiányában N.-Váradtól és Kolozsvártól Brassóba a mostani vonal Szebenén át igen nagy kerülés, Kolozsvártól Brassóba a fenn kért kőhalmi vonal ellenben elv. tázhatatlanul sokkal rövidebb, és ekként mind állam- és nemzetgazdasági, mind pedig kereskedési tekintetben egyaránt előnyös. — A brassói kereskedő és iparos éppen ugy örvenli t mint a kolozsvári

vagy vásárhelyi, ha szállítmánya rövidebb és egyenesebb vonalon kevesebb vitélőbe kerül.

A választmánya második kérése: „hogy M.-Várhely és Kolozsvár közt ezental minden-napos postai közlekedés álljon fel.”

E kérés éppen oly méltányos, mint az első. Mig Segevár, Medgyes, Erzsébetváros, Beszterce, és (a Székelyföld legnagyobb részét kivéve) az ország, ugyszólván, legkisebb határszéli mezővárosai is a naponkénti postai érintkezés üdvös jótéteményeiben részesülnek: addig ezen 1-ső osztályú sz. k. város, mely az ország szívében fekszik, az egyenes bécsi vonallal, illetőleg Kolozsvárral, hetenként csak k négy szer közlekedhetik. Egy napenkénti közlekedés valóban igen óhajandó! Annál óhajandóbb, mert minden Kolozsváron át ide érkező levél egész huszonnégy órára! A mai világban sok kereskedő, és nem kereskedőre nézve vajmi gyakran a létel vagy nem-létel megdöntője! Mert, habára szebeni posta mindennap érkezik is, mégis 24 óra a különbség. A kolozsvári ugyanis reggel érkezik, a szebeni ellenben este 5 s fél órákor, ennélfogva csak másnap reggel kerülhet a levélkiosztásra a sor. A roppant könnyűtételek tekintve, melyekben ezen országok a közlekedés tekintetében a m. kormány a lefolyt években részesítette, eleve is meglehetünk győződve, hogy az idézett két kérés is kegyes méltánylásra fog akadni.

A közlekedésről a kereskedésre.

Meglehet az elsőnek tulajdonítható, hogy a pénzkrízis — miután nagy világban megszünt — itt csak „most” kezd mutatkozni. Egy igen „jól állott” fiatal kereskedő most közelebb fizetését „megállította”. Brassóban egy igen gazdag volt vásárusról hasonlót hallunk. Ezen „beállított” és „beállandó” fizetés megállítások okait fűrkészni messze vezetne, azért csak a száraz tényeket regisztráljuk ezuttal.

A kereskedésről az iparra.

A „Kronst. Zeitung”-nak az iparszabadság ellen hozott ézike miatt a bécsi „Presse” is nehezelt, mondván körülbelül: „látszik, hogy a birodalom keleti részében nagyon hátravannak most!” Csak az a baj, hogy a „Presse” csak fél szemmel akar látni, különben nem beszélhetne oly „általános” értelemben ezen keleti részről. Ha amaz olvasott lap nem tudná, vajjon a „nási-vási” magyar szó-e vagy szláv? azt elnézhetnők; ha a kolozsvári cipőből valóban kilíne nevezné, azt se bánnák, mert ha pék-tudományosan vesszük a dolgot, az egyikik jó, a másik se rossz, mert mindkettő buzából készűl, valamint a nási-vási, ha mindjárt szláv szó is, mégis magyar indigene, még pedig „magyar pharao” „praedicatorum”; hanem az mégis fáj, hogy a „Presse” a fennemlített tárgyban „általános” ir, és mond itéletet egy ország felől, melynek magyar sajtója egész hasábokat szentelt és szentel az iparszabadság védelmének. No, de mi vigasztalódhatunk; hiszen a f. é. febr. 27-diki „Fremdenblatt” szerint Kalotaszeg (pedig hozzája teszi „Auf der Strasse zwischen Bánff-Hunyad und Klausenburg (Bihar-vár megyében van) Eljen a bécsi lapok geographia! Irná csak valamely magyar lap, hogy (vegyünk p. o. egy rettenetes répa- vagy leucse-historia! nevezetességi helységet) Stockerau vagy Nussdorf-Styria-ban fekszenek, és nem Bécs mellett, én Istenem, hogy kürtőlnek egész Európában a „Krasse Ignoranz”-al!

6/0

Majd, hogy jött a tavasz s felhangzott a berek, A szellő az ágon végigsimult szépen, Minden zöld bokorban vig madarak zengtek, S tovatűnt naponként tündér gyermekségem: Lelkem itt tanult meg szeretni langolon; Lelni üdvöt, gyönyört egy lény szemében, S a győtrelemben is, mely kísér úton, Erte könyörögni: áldja meg az Isten!

Később, mint szép nyári nap után az éjbe, Adva fél ábrándot, adva félig gyönyört, Szépen besütoit a barátság holdfénye, Mely megfényesíté azt is, a mi gyötört. — Oh, hadd szorítsam meg még egyszer a jobbott; S mely hosszú útamra néha rózsát hintsen, Fájó könyek helyett adjatok egy mosolyt: Lelkem jó barátim, áldjon meg az Isten!

Hogy mi lesz ezután, azt a jó ég tudja; Csupán az a mienk, mit a múlt elfeledett. Engedjétek hinmem, hogy a multnak uja Nem rezzenti tan el az emlékezetet, — Mely — mint fáról lehult levelet a szelek — Az én emlékeket meghordozza itten, Hogy mondja azoknak, kik engem szerettek, Kiket én szerettem: áldja meg az Isten!

Messzebb mehessünk el testben, mint lélekben! Elszakadok innen, de lelkem itt marad: Csodálni az áldást a völgyen, a bérzen, S arató lányoktól a legmagasabb dalt; Hallgatni a munkást mikint imádkozik, És tovább folytatni, ha néha elpihen: Az anyai szótul az utolsó lombig, Minden kis fűszálat áldjon meg az Isten!

Ah, de mi ez? szemem fája könybe lábad. — Szivárványa ez a szép emlékezetnek. — Hadd, ragyogjon... legyen keserű a bánat, S végül annál szelebb a tündér remények. —

... Mult s jövő forrj össze, mint szélben az ágak; Emlék s remény enyhíts, te vezess el innen... — Hazám, völgyek, bércek a míg ismét látlak, Az utolsó lombig áldjon meg az Isten! Szász Gerő.

## EGY ANYA.

Eredeti beszély.

„Esztér” „Tudós leánya” sat. szerzőjétől.

X.

(Folytatás.)

Ercsey folytonosan tanult és olvasott, mert nem tartott oly igen sokat compendiumáról, mint korunk némely sciolusa; — ellenben leleményes eszében sokat bízott. A leleményesség a legcsodásabb felfedezések anyja. Mindazok, kik valaha az ipart s tudományt elebbre vitték, el nem lehettek a felsőbb sugallat e nem nélkül. Nem kell tehát bámulni, hogy anynyi duhos igrige van, főleg azok közt, kik savanyu lenézést negélyeznek irányában. De a leleményes észhez, — hogy a gyakorlatban sikert arasson, egy kis szerencse is kell, Ercseynek pedig kevés szerencséje volt. Ő az erdélyi főnemes családbeliek közt egyike volt a legtehetősebbeknek.

80 évig élt, talán még tovább, — s mikor végre a patriarchalis öreg ur a sirba szállt, egykori vagyonának csekély romjait hagyta utódaira.

Azt gondolná valaki, hogy talán könnyelmű játékos, fénytűzött ember volt? — Koránse! Ercsey egész életében a legügykezőbb s a legvállalkozóbb emberek egyikeként tartott.

Hogyan juthatott tehát szép zöld öregségére annyira? Kérdé valaki: — s erre nem lehet egyebet felelnünk, minthogy ezen embernek, ugyszólván, semmiben se volt szerencséje.

Mindenbe bele tört a kése, a magyar szólás szerint. Nevezetes, de tanulságos egyszersmind az, — hogy sohase rosz szándéka s hanyagsága által, hanem ellenkezőleg éppen szorgalma s vállalkozási erélye s tülbuzgósa által — vesztett mindig.

Építelt egy nyomó-malmot — Trettmühle — de bivalyait akarván értékesíteni, ezeket állította annak körébe, s a bivalyok lefekték, s nem örölte. — Gazdálkodási szándékából falun és saját mesteremberei által készült e malom, s később összetört a nehéz feleke munkások terhe alatt.

Épített vashámort, de messziről kellett a vasat hoztatni — s a vállalat megbukott.

Kezdtet repczt, krappot mivelní, — senki se vette.

A legmulatságosabb adomák egyike, e — házi körében kedves s meghittebb barátjai közt — igen kellemes társalgású öreg urról az, midőn egy cséplőgépet állítottatott össze saját mesteremberei által, mely sehogy se akart többször csépléni, mint egyetlen-egyszer, — s akkor se buzát vagy rozst cséplött, hanem az oláh dominális birót csépléte ki, vagy inkább meg.

A szerencsétlen hajdu, vagy dominális biró — mikint Erdélyben nevezik — urának meghagyásából még egy kísérletet akart tenni az akaratos géppel, midőn ég tudja mikint — ez éppen azon pillanatban kezdett a legnagyobb tüzzel működni, mikor a biró a cséplődarabok középet állt.

Mikor Ercsey Mária grófnő udvarába behaj-tani, s azután annak salonjába — akkor nap-

páli szobájába, belépni látjuk, — akkor még szép birtoka együtt, s maga — az igen tisztas kinezésű férfiú is, — teljes erejében volt.

A szokott udvozlések után Ercsey megállt a szoba közepe táján — s még a kalappal kezében — körül tekintett, azután a grófnő kínálására a pamagon helyet foglalván — megszólalt újra.

Bizony nagyság-szam! — így mondták akkor — itt minden megváltozott, hogy a merre nézek, ujjat látok!

Látja édes Ercsey, — szólt a grófnő derűten: — ez csak onnan van, mivel én nem emlékezik jól arra, a mi itt már megvolt, vagy a mit Kolozsvárról hoztatott ide.

Nézze csak e pamagot, ezeket a székeket, asztalokat, trumeaukat, — mindez régi butor. A tukrók is majd mind kolozsváriak, ezt az egyet kivéve itt szemközt, — mely régebben is itt volt. — Az egész mesterség, édes Ercsey, abból áll, hogy tisztán s rendben tartom házamat.

Igen, ugy van, válaszolt a vendég, de mégis minden egészen másképp van, mint mikor a bátyám élt. A palotában, példánakokáért — régi vadászkepek voltak, jól emlékezem még rájuk, most nagysád a familia-kepek tetette oda. — Erdélyben az ebédelt palotának nevezik, s Ercsey régies modorban szólt.

Annymira gyűltek, — viszonzá a grófnő: hogy más hely nem maradt számukra; látja itt is van még néhány.

Aztán a mobilias egészen újakt Dehogy ujak, — mondtam már, hogy a régiek, hanem kitakarítottam őket.

Hm, hm! mormogott Ercsey: sohase gondoltam volna! — Mondták pedig sokan, hogy nagysád minden dolgát a legjobb rendbe hozta, adósságait kifizette.

(Folytatjuk.)



## KOLOZSVÁRI NAPLÓ.

Folyó hó 10-kén itt Kolozsvárt, a gróf Mikó úrnak házánál és elnöke alatt, az Erdélyi Gazdasági-Egyesület ez évi első közgyűlést megtartotta. Meglehetősen számú tag volt jelen, sok érdekes tárgy fordult elő, s eredményezett az egyesület ügyeire nézve hasznos határozatokat. Sietünk a fontosabb tárgyakról némi értesítést adni.

Elnök úrnak megnyitó beszédében örömmel jelentette ki, hogy az egyesület ez évben is gyarapodott, eléfélé ment, jó hatását az országos mezőgazdasági érdekekre nézve nem egy nyilvános ténnyel bizonyította be; jövőre is kitartó munkásságra serkentette a tagokat s reményeket a jó sikere iránt soha semmi körülmények közt elveszni nem engedni kérte fel. Ezután az egyik titkár olvasta fel jelentését, mely a haladást az egyesület közéletében és nyilvános hatásában szintgy felismeri, s a mi hátramaradás van, azt onnan származtatja, mivel az egyesületnek nincsenek jól fizetett és egészen hivataluknak élő tisztviselői, nincs még elég tag, következésképp elegendő rendelkezésre álló tőke. Következett a múlt évi pénzügyi számadásokról készült, megvizsgált és jóváhagyott iktató választmányi jelentés, melyből kiderült, hogy az együletnek a múlt évben volt

|                                               |                 |
|-----------------------------------------------|-----------------|
| bevétele                                      | 2,554 frt 54 kr |
| kiadása                                       | 1,422 frt 17 kr |
| pénztármaradéka jövő évre                     | 632 frt 37 kr   |
| Az egyület vagyonai állása pedig a következő: |                 |
| 58 alapító után meglevő tőke                  | 15,120 frt      |
| Az egyület köztelke ér                        | 2,960 frt       |
| A szülője                                     | 1,200 frt       |
| összesen                                      | 19,280 frt      |
| Az évi jövedelem.                             |                 |
| 7,500 frt tőke kamatoz 6%-al                  | 450 frt         |
| 7,620 frt tőke kamatoz 5%-al                  | 384 frt         |
| 187 rendes részvényes 6 pítval                | 1,122 frt       |
| összesen                                      | 1,953 frt       |

|                                                        |                 |
|--------------------------------------------------------|-----------------|
| A gépszerző szakosztály számadása kimutat a múlt évről |                 |
| bevétel                                                | 1,939 frt 48 kr |
| kiadás                                                 | 1,865 frt 28 kr |
| maradékot                                              | 74 frt 20 kr    |
| A jövő évre b várando rendelkezhető összeg.            |                 |
| Még el nem adatott gépekből                            | 761 frt         |
| Részvényekből                                          | 1,360 f. 30 kr  |
| Egy eladott gép befizetendő ára                        | 182 f. 30 kr    |
| Pénztármaradék                                         | 74 f. 20 kr     |
| összesen                                               | 2,377 f. 50 kr  |

A fennebbi számlából az is kiderül, hogy illető díjakat némely tagok három év alatt még egyszer se fizették be, sokan hátralekötések két, többen egy évről sat. Szőnyegre jött a kormányzó-herceg által adományozott összegnek hová fordítása. Erre a határozat az: hogy a közgyűlés összes köszönetét az igazgató-választmány adja a magasságának tudomására azon tiszteletteljes hozzáadással, hogy a nagy értékű adomány 6 pít kamatra kiadva addig fog gyümölcsöztetni, míg az az egyület egyébünne jövedelmeivel együtt egy alkalmas épületnek megvásárlására elegendő lesz. Negyedik tárgy a főkegyelet alakítási kérdése volt. Ebben az igazg.-választmány egy formulázott szabálytervet adott be, mely kormányilag megerősítve, mintaul szolgálja a vidéken netalan alakulni kívánó főkegyelekre nézve. E kérdés hosszasan lön vitatva, minek vége a lett: hogy a bemutatott szabályterv sok oly tekintetnél fogva, melyeket közgyűlésen, tehát csak amugy futtában meghányi-vetni nem lehet, az igazgató választmányhoz újabb megfontolás végett visszautasított. Az indítványok közül leghosszabbban folyt a vita arról, mely az egyesület pénzeire és tagjai számának mikénti szaporítása kérdésében tetteit, melyben azonban — mig ref. jelen volt — formulázott határozat nem keletkezett; ellenben a gépész Rajka urnak 10 pít részvények után kölcsönképpen összegyűjtendő 4000 pít-ra nézve a közgyűlés egész általánosságban kimondotta: hogy ezen jeles gépésznket pártolunk kell, s hogy az igazg. választmány a kívánt 4000 pítot — melyből a mint jelentetett már 2400 pít. alá van írva — a közgyűléssel közölt s attól helyeselt kezességek mellett gyűjtse össze, ezután is az önkéntes megajánlás után maradván. Utójjára néhány választmányi tag választatott, részint némely tagtársak halála, részint azon körülmény tekintetéből, hogy az igazgató választmányban eddigél sok olyan tag volt, a ki különben is mint alapító azok gyűléseiben részt vehet. És az igazg. választmány erősítése kinézésével és reményében lön tette. A gyűlés hat órai hol komoly, hol derus folyama tanakodás után éljenek között oszlott el.

Négy üres helyre a választmányban négy választmányi tag lön választva, u. m. Takács János, Dóza Dániel, Ocsvai Ferenc és Pakey Lajos urnak, mint új tagok állottak be az együletbe, cs. k. k. elnök mlgs Béli Gergely és t. Pinszkery Ferenc urnak, mint alapítók. Schütz János és Kászoni Ignác urnak r. részvényesek.

— A szentgercei némes Jakab nemzetség nesztora idősb Jakab Gergely, ki 1770-n szüle-

tett, II Jozsef és Ferencz császár háborúiban mint felkelő némes részt vett, hajdon buzgó tisztviselő, későbbi időkben derék gazda volt, folyó évi februar 28-n 88 éves korában örök életre szenderült. Béke poraira! Áldás emlékeztetire!

\* A folyó évi febr. 7-diki legmagasb cs. patensnél fogva az 1855. maj. 21-diki rendelet, a notariatusok felállítására iránt, Erdélyre nézve is behozott. Ezen ugynevezett nyilvános cs. k. jegyzői hivataloknak Erdélyben való szervezése iránt a cs. k. igazságügyminiszterium m. rendeletének következő pontjait emeljük ki: A nap, a melyen a notarok intézete iránti 1855. maj. 21-diki rendelet (lásd a Bir. törv. lap 94 számát.) Erdélyre nézve hatályba lép, az igazságügyminiszter ur által utolagosan fog tudtulatni. Nem csak azok, a kik az ügyvédi vizsgát a most fennálló törvények szerint kiállották, hanem oly ügyvédek is, a kik az ügyvédi vizsgát csak régebbi törvények értelmében tették ugyan le, de az új törvényekből az ügyvédekre vonatkozó rendelet szabályai szerint utolag vizsgálatnak alávetették magukat, képestülük ily jegyzői állomások elnyerése végetli folyamodásra. 1858 febr. 7-dikétől számítandó 5 év tartamára az igazságügyminiszterium fel van hatalmazva, azon folyamodóknak, a kik az ügyvédi vagy jegyzői vizsgát nem, de a bírósági vizsgát kiállották, az ez állomásra es esetben szükséges egy évi jegyzői hivatali gyakorlatot a rendelet 7 §-a értelmében elnézni. Városokban, hola jegyzőség az ügyvédséggel nem egyeztethető, a jegyzői állomásra kinevezett ügyvédeknek 3 hó alatt le kell tenni az ügyvédséget, különben jegyzővé kinevezetésük megsemmisülnek tekintetük. Az ilyen jegyzők, hogy a közönséges helységjegyzőktől megkülönböztessenek, nemcsak „császári királyi nyilvános jegyző” címet viselnek, hanem pecsétjükön rajta lesz az ország és törvényeszkí kerület is, melybe kinevezettek, ugyszintén lakhelyük. Erdélyben 34 ilyen jegyzői állás lesz, ugymint: a szebeni országos főtörvényeszkí kerületben 5, egynek hivatali helye N-Szeben; a brassói törvényeszkí kerületben 5; az udvarhelyi 2; a m.-vásárhelyi 5; a beszerceiben 2; a dézsiben 3; a kolozsváriiban 4; a fejérváriiban 3; a szászvárosiban 5. Ezek közül egynek-egyenek állomása mindig a ker. törvényeszkí hivatali állomása.

— A debreczeni takarékpénztári kimutatásról hibásan tételező a közlemény, sietünk kiigazítani; miképp a hozzánk beküldött kimutatás szerint ezen pénztár ez évi bevétele 554,480 ft 58 kr; kiadása 553,428 ft 35 kr. lévén, a maradék összeg 1052 ft 23 krt tesz. Az egyület összes cselekvő vagyonra 123,351 ft 48 kr, szénvedt 89,786 ft 48 kr, s így tiszta vagyon 33,565 ft.

\* A „Pester Lloyd” azon örömdetes hirt hozza, hogy Magyarország Főkormányzója Albrecht főherceg az ő cs. Fensége, benyújtotta kérelem folytán, a „Pesti Napló” két óra szülő felfüggesztését kégyelmesen elengedni méltóztatott, s így a lapiródmunka oly tekintélyes „Pesti Napló”, melyet pár hét óta érzékenyen kellett nélkülöznünk, folyó hó 16-án ismét meg fog jelenni.

## KÜLFÖLD.

Az új angol külügyminiszter, Malmesbury, már választott volna Walewszky híres jegyzékére, a melynek válasz nélkül hagyása egy népszerű férfakkal telt hajó vészes szirtjévé vált vala. Az „Independence” legálabb ugy véli, Corole y lord kezében volna a jegyzék, de ő késik az átadásával, mert előbb még kabinetjének bizonyos „nem minden fontosság nélküli” nézete iránt szorosabban kívánna értesülni. A Derby programjának ugyanis egyik legfontosabb helye fölött két különböző versio kereng a lapokban: az egyik szerint Derby lord azt mondta volna, hogy az elküldendő jegyzékben a francia sürgönynek néhány kifejezését ki fogja emelni, a melyek „kétségtől nem voltak Walewszki grófnak szándékában”; a másik versio szerint Derby lord azon kifejezéseket fogna kiemelni, „a melyek egy, Walewszki grófól bizonyosan nem czélzott magyarázat a lapokban: az egyik szerint esetben természetesen Walewszki grófot sérthetné a vád, miért nem válogatta szavait szerencsésebben; az utóbbiban pedig azokat, kik e szavakat félreértették, nem a francia kormányt, a melyet egy ily hamis magyarázatért nem lehet felelőssíteni.

Mindezt csak annak megmutatása végett említjük meg, mily aprólékos szőrszálhasogatásokkal foglalkoznak még sokan e komoly időkben; ugytetszik, mintha szándékosan akarnák ily apró-cseprő dolgok-

kal tölteni az időt, hogy a lehető legkésőbben kellessék ama komoly és nagyszerű kérdésekhez elérkezniök, a miknek megoldása halasztható. Eredeti gondolat mindenestre, miképp Derby lord az ő jövődébéli politikáját Franciaország választól, tehát külföldi befolyástól teszi függővé, midőn a Palmerston kabinetje éppen a külföldi befolyásoktól igen nagy függése miatt lön megbuktatva. A Palmerstoni-lapok persze ujjonanak azon, hogy az utánok kormányra felkapott urak nem tudnak semmi okosabban tenni, mint elődeik politikáját folytatni. A tory-lapok pedig — s előkőn a „Herald” — nem képesek egyébbel előállani, mint a mit Antonius mondott Brutusról, a Caesar koporsója mellett: „Ő tiszteletreméltó ember.” Vajjon elegendő-e ennyi a brit kormány élén megállhatásra, a következők majd megmutatja.

A tory-kabinetnek, legalább a párisiak, nem ígérnek hosszas életet s szentül hiszik, hogy minden erőlyesebb lépés az összeesküvés kérdésben, egy szeggel több e kabinet koporsójába. Az angol külügyminiszter csupa nyájas ígéreteinak mézes madzagával se lehetett a francia kormány kielégítve; innen a párisi pénpiacnak is oly szomorú képe, s általában a párisi felsőbb régiók sötét hangulata. Hogy is ne, midőn a márcz. 2-ki „Advertiser” már is tudni akarja, hogy „Derby nagy zavarban” van: „Mint látszik — írja az angol lap — a francia kormány a szárd kormánytól kiadott a tisztelettel kívánta Hodge nevű angolnak, a ki a köztudat szerint Genuában, mint a januári merénlylatban bűnrészes, el vala fogva; Cavour gróf erre azt válaszolta Walewszki grófnak, hogy Szardínia egy brit alattvalót se adhat ki Angolország helybenhagyása nélkül, s ez iránt szólni akar az angol kormánylyal. A francia kormány boszankodik e késlekedés miatt s az angol kormányhoz fordult, hogy egyezzzék bele a kiadatásba. Malmesbury lord szintén vonakodni látszik, minek következése az lön, hogy Persigny gróf kigyót-békát kiált az angol kormány ellen — mint éppen Walewszki gróf a szárd ellen. Az ügy a legnagyobb jelentőségű, mely Franciaországhoz való viszonyait valóban kockára tette. Az ügynek párnáp alatt el kell dölnie.

Franciaországnak a Svájc elleni viszhangulata is napról-napra mind sulyosodik, minthogy e parányi állam nemcsak a menekültek kiutasításában vonakodik a francia várakozásnak megfelelni, hanem hogy az útlevél - rendőrségi szigor miatt is boszankodni mer s oly hálátlan, hogy az e szigor enyhítéseül ajánlott francia consulságok szaporításáról se akar tudni saját honában. „A közvélemény — mond a „Bund”, a szövetségi kormány hivatalos közlönye — a consularakat csakis francia kéknek nézi, s batorodik kérdezni, hát türheti-e Svájc, hogy a francia rendőrség svájci földön gyökeret verjen.” A „Patrie” véleménye szerint mindezen aggodalmítól legjobban menekülhet Svájc az által, ha, a mit eddigél nem tett, egész területén oly szoros felügyeletet állít fel, minél fogva a szomszéd államok nem lesznek kénytelenek magok gondoskodni saját biztonságukról.

E hangulat folytán sürgetheti oly nagy a „Patrie”, hogy a menekültek kérdését a párisi congressus elé kell terjeszteni. „Mindenn államnak — ugymond — kezet kell abban fognia, hogy nemcsak a gyilkolási összeesküvéseket megtiltsa, hanem e legszörnyűbb vétek dicsőítését is. A kormányok bűnt követnének el a polgáriodás, az erkölcsiség, a népek legszentebb érdekei ellen, ha ezeket a vad izgatásokat még tovább is túrnék. E kérdés nem nemzeti függetlenség, hanem erkölcsi kötelesség kérdése.

Francia részről már most erőlködnek, legalább szóval, Montenegro nak Ausztria által leendő megszállása ellen sikra szállani; egyszersmind védik Oroszországot azon szemrehányás ellen, mintha ennek ügyviselői előmozdították volna a zavargásokat a török tartományokban; e védelem nagyon is gyanus, mivel a szemrehányás,

mely ellen a védelem irányozva van, legalább nyilván ki se volt mondva. Tettleg s segély, mint látszik, nemjigen várhat a francziától Daniló herceg; hirlapi czikkkel pedig nem tarthatja felsaját taborát. Ausztriai tábornok Mamula, ezeltől már két hónappal emlékeztette Danilót saját kötelességére; a legujabb távirati sürgöny mutatja, mi sikere volt ezen emlékeztetésnek, s mennyire szükséges ezen szilaj hegyi népecskéhez, e tizenkettedrét hatalomhoz, valamivel behatóbb nyelven szólni.

**Franciaország.** — (A vádokmány vége.) Ugyanazon napon (jan. 24-én) végre Gomez elhatározá magát arra, hogy az egész igazságot kimondja, mind a bombák szétosztása, a gyilkosok közt kifüztött terv, s ezen terv kivitele, mind azon rész iránt, melyet ő maga abban vett, a mennyiben ő veté az első bombát; ő tökéletesen megerősíté vádolt társa, Rudio vallomását. Ily számos leleplezésekkel, s a vizsgálat által gyűjtött bizonyítékokkal állott szembe Orsini, jan. 24-ki kihallgatásában. A bizonyítékok szembetűnősége által legyőzve, de még meg nem törve, kérdésként szerepet vett föl; kijelentve, miképp valóban elhatározá magában, a császárt meggyilkolni, hogy Franciaországnak forradalom által Olaszországgal függetlenségét eszközölje. — Hozzátevén, miképp ő maga készíté ezen tervet; ő mindent magára vesző; ő a bombákat külföldön készítteté; s többé semmit se akar mondani. Később személyes aggodalmakat érezve hozzátevén, hogy ő nem veté a bombákat, s hogy az ott hallatszott harmadik explosió egy olasz okozta, ki az ő parancsából tartózkodott ott, s kinek ő egy percczel előbb a bombát átadta. Szerinte az olasz egyetlen bűntársa, még Pierri se ismerte.

Ugyanazon kihallgatásban Orsini nagytelkütség színetét negélyelte — társával szemben, kik — mint mondá — ő ellene vallhatnak; a mit akarnak, kik ellen azonban ő maga semmit se akar vallani. Azonban a megfontolás őt más eszmékre vezeté vissza; a mint ő maga kijelenté a vizsgálóbíró előtti utolsó kihallgatásában. Most elismeri, hogy Gomez veté az első, s Rudio a második bombát; ő maga azonban azt állítja, hogy egyet se vetett; s hogy a legelődőbb bizonyítékok alól kisikamolték, egy nevétséges mesét hoz elő, egy ismeretlen bűntársról, ki az eldöntő perczben az ő helyét foglalta volna el.

Vádolt Pierri első kihallgatásakor egy még hihetlenebb mesét kolt, s a mellett meg is maradt a vizsgálat zártáig. Állítása szerint csak azért hagyta el Londont, hogy Olaszországra utazzék. Őt Orsini Allspó alnév alatt folkereste. Ez utóbbi, kit ő nem ismert, egy új találmányról, melynek ő a szerzője, t. i. a durranó bombáról beszélt neki, melyet ő olaszországi céljaira használhatna. Ennek egy mintáját az állítólagos Allspó jan. 14-én hozta el neki, s találkozást rendeztek, hogy azt a des Martys sorompónál megpróbálják, szintugy egy revolvert is, melyet neki Allspó eladott. De az utóbbi nem jött el a találkozárra. Kényszerítve levén Párisba visszatérni, magánál kellett a töltött revolvért s a durranó bombát tartani, mely pedig a fellobbanásra teljesen el volt készítve. Ezen veszélyes tárgyakkal egy vendéglobbement s ott ebédelt. Magánál tartá azokat még akkor is, midőn a boulevardokra sétálni ment; végre a véletlen őt az opera közelébe vezette. Ott szerencsétlenségére szemközt jött vele Hebert rendőrhivatalnok, ki kénytelen láta magát őt elfogni. Ezen nyomorult kóholyányok nem érdemesek a komoly czafolatra, s mondhatni, hogy azok éppen annyit érnek mint egy teljes vallomás, s éppen oly bizonyítéka vádolt ellen, ki azokkal a törvényeszkí elé mer lépni.

Ennélfogva Pierri József András, Rudi Károly, Gomez Antal, Orsini Felix, Bernard Simon Ferenc, az utóbbi távollétében, vádoltatva, és pedig:

1) Orsini, Pierri, Rudio, Gomez és Bernard, hogy 1857 és 58-ban egymás közt határozatot hoztak egy cselekedetre a czélból: először, hogy a császár élete vagy személye ellen merénlylet, másodsor, hogy a csász. ház egy tagjának élete vagy személye ellen merénlyletet hajtsanak végre, mely határozatot végrehajtott vagy megkezdett tény is követelt.

2) hogy a nevezett Orsini, Rudio, és Gomez, 1858. jan. 14-én a császár élete vagy személye ellen merénlyletet követtek el, s a nevezett Pierri és Bernard ugyanazon időben a mondott merénlylet részeseivé tevék magukat, az által, hogy először a merénlylet végrehajtóinak utasításokat adtak, hogy azt végrehajtsák, másodsor, hogy nekik fegyvereket és más eszközöket szolgáltatnak, melyek a tennél alkalmazva lőnek, és pedig azon tudattal, hogy azok arra használni is fognak, és harmadsor, hogy tökéletes szakavatottsággal a merénlylet szerzőit azon tényekben támogatták, melyek azt előkészíték, vagy azokban, melyek azt végrehajtani segítének;

3) hogy nevezett Orsini, Rudio és Gomez 1858. jan. 14-kén szántszándékkal és elkövetve emberölést követtek el, 1) Batty ur, 2) Riquier ur, 3) Ruffin ur, 4) Haas ur, 5) Chasard ur, 6) Dalhen ur, 7) Vatteau ur és 8) Du-



sauge ur személyein, s nevezett Pierri és Bernard ugyanakkor ezen merényletrészeseivé tevék magukat, az által, hogy először a merénylet végrehajtóinak a végrehajtás iránt utasításokat adtak; másodszor hogy nekik fegyvereket és más eszközöket szereztek, melyek azon ténnyre használna lőnek, és pedig azon tudattal, hogy arra fel is fognak használni; és harmadszor hogy tökéletes szakismerettel az említett bűntények szerzőit azon ténnyeken támogatják, melyek azt előkészítik, vagy azokban, melyek azt kivinni segítik;

mely bűntények a büntető törvénykönyv 50, 60, 86, 89, 295, 196, 297 és 520 cikkjei értelmében büntetendők.

— A számos befogatások folytán, melyek Párisban a gyanusok ellen történtek, több fenyegetett egyén a kormányhoz fordult, megkérdezvén, hogy mi célja velők; a válasz az volt, hogy csak titkos társulatok tagjait fogják letartóztatni; a névtelen feladásoknak semmi foganat nem engedélyez. A befogatottak közül már számosan szabad lábra állítvák.

A „Nord“ szerint a francia kormány nem fogja sürgetni az angol kormánytól Bernard Simon kiadatását, remélve, hogy az angol törvényszék deportatúra fogja ítélni.

— Azon rendelet, mely Changarnier és Bedeau tábornokoknak Franciaországot megnyitja, feltűnő rokonszenvvel fogadtatott, s bizvást mondhatni, hogy minden biztosági rendszabályok közül, emez, mely annyi tekintet érdemlő, nem csekély hatással leend. Egyébiránt Changarnier visszatartása a császár békejobbját.

Oroszország. — Egy a „Wien.

Z.-hoz Pétervárról küldött magántudósítás célzatokat tesz, melyek szerint a kaukázusi esztázások eredményei Oroszországra nézve nem éppen oly kedvezők, mint azt a legutóbbi hivatalos tudósítások állították.

— Egy császári ukáz értesül adja, miképp a szabasztopoli hadi kikötő újraépítésének tervéről tényleg lemondtak. Mindazon helyek, t. i. melyekben ekkor a tengerészeti államépületek álltak, a város felépülésének javára magán személyeknek, nevezetesen szolgálatban levő kat. és polg. hivatalnokoknak örök birtokba adtak. Ezen rendszabály javaslata a nagy-admiráltól eredt.

Dánia. — A túlzó-dán pártnak szörnyű jó kedve kerekedett az angol minisztérium megbukta folytán, mert a torykat mindig barátainak ismerte, azért nagy fennem prédikálta a német követelések elleni erőlyes túsát. Egyébiránt a torykabinetnek legkisebb gondja is nagyobb lesz annál, hogy jelen állása nehézségeit még a Dánia melletti kardoskodással is szaporítani kívánja.

## UJ POSTA.

Bécs, márcz. 6. Herczegovinában márcz. 2-án a montenegroiak és törökök közt Lesandria török várnál a skutari-i tó mellett csata volt. A montenegroiak a törököktől egy bárkát egy ágyúval elvettek. 25 törököt fejeztek le. A montenegroiak vesztesége 7 halott és 14 sebesült.

— Triest, márcz. 8. A Cattaróból

kelt legújabb tudósítások szerint a montengroiak ugyanakkor, midőn a skutari-i tó mellett, Lessandria erőd közelében, egy török naszádnak megtámadtatása történt, Vranina, Monasztor, s Cremassur török tengeri erődöket is, azonban siker nélkül megtámadták. Abdi pasa Skutariában készül, s 2 századot küldött Antivari, s Spizába.

Bécsből, márcz. 8-ról írják: Herczegovinából érkezett hír szerint a főlkölök Trebinje várost fenyegetik. Ez bir ugyan egy erődöt, de a mely félig romba van dőlve, s őrsege is jelenleg alig van 100 emberből álló.

Párisból írják: „A tory-minisztériumot már is érintette egy kis mulandóságra figyelmeztető eset. Cowley lord, a párisi francia követ, az új kabinet sürgönyét, a melyet Valewski gróffal kell való közölnie, nem fogadta el, hanem javítás végett az angol külföldi hivatalhoz visszaküldötte. Malmesburg lord az érdekelt sürgönyben Walewski grófot igen is bünhakká tette vala, hogy rajta a Derby-minisztérium a szövetséget újból összehogozza. Cowley lord azt kívánta, stylizálják másképp az illető helyet, hogy lehetővé váljék neki a sürgöny átadása. Ily körülmények közt Cowley lordnak állomásán maradása sokáig nem remélhető.

Páris, márcz. 9. Mult szombatn éjjel Chalons sur Saoneban köztársasági cselekedet volt. Mintegy 40 ember összecsoportosult. A vasutállomást a zavargók megrohanták, de a tisztviselőség által visszaverettek. A katonaság megjelentére a za-

jongók futásnak eredtek. A főczinkosok közül 15 elfogatott.

— Párisból márcz. 3-dikán írják: „Orsini és társainak kivégeztetése csak jövő héten fog végbemenni, miután a büntető perrendtartás egy cikke azt rendeli, hogy a semmisítő törvényszéknek ítélte 12 napra az esküdtzéskitélet hozatala után hajtassék végre; mind a mellett már tegnapelőtt óta sok ezer ember van Roquette-fogház előtt egybegyűlve, a kivégeztésen jelen kívánván lenni. Az elítéltek a letartatván kívül senkivel se közlekedhetnek. Csúpan Orsininak lön megengedve, hogy családjaához levelet írjon. A megkegyelmezés iránt senki se tett még lépést a császár és császárnénál, kik igen hajlandók lennének az emberiségre lenni legfőbb tekintettel; de a legfontosb államokok ellenzik a megkegyelmezést. Az „A. Allg. Z.“ szerint a császár így nyilatkozott volna: Orsini csak mint fanatizált olasz hazafi cselekedett, s nem a francziák császára elleni személyes forradalmári gyűlöletből.

— Az „Ind.“ szerint parancs adatott ki, hogy nagy száma azon személyeknek, „kik további intézkedésig elfogattak, „ismet szabadon bocsátassanak, ezek közt két ügyvéd is. Nehány nap előtt az Adour fedélzetén 600 deportált francia Dél-Amerikába szállítottatott.

Bécsi börze. — Márczius 9-dikén. Erdélyi urbéri papir 78<sup>15/16</sup>. Magyar urbéri papir 80. Nemzeti kölcsön 84<sup>9/16</sup>. Arany 7<sup>1/4</sup> (darabja 4 fr 49 <sup>9/10</sup> kr) Ezüst 5<sup>3/8</sup>.

Felelős a szerkesztésért BERDE ÁRON.

## Urbékkárpótlási tőke-utalványozás.

A kolozsvári cs. k. megyei törvényszék utján dec. 12-ről 1857. Boér Albertnek magyarói, idecsipataki birtoka után 446 ft 31<sup>1/4</sup> kr. — Kemény Kátnak b. Splényi Samuának vajdaszegei birt. után 953 ft 7<sup>1/2</sup> kr. — Horváth Eleknek milványi birt. után 233 ft 20 kr. — gr. Vas Ádámné Sándor Bertának füzési birt. után 1102 ft 5<sup>1/4</sup> kr. urb. kárp. tőke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók folyó évi ápril. 23-ig. Tárgyalási nap jun. 24-ke d. e. 9 órákor.

(395) dd nrum 128—1858

## Haszonbér árverési hirdetmény.

A Kolozsvár kerül. mlos cs. k. pénzügy-igazgatóságnak folyó 1858-diki febr. 22-ről 1789—1858 számú rendelete által Kolozs-Monostoron az ugynevezett „virágházból alakított lak, és terjedelmes veteményező kertje“ egy évre, azaz 1858-ki majus 1-től 1859-ki április 30-ig határozatván haszonbérbe adatni. „Az árverés folyó

A szebeni cs. k. megyei törv. szék utján jan. 16-ról 1858. Pócsa Ferencnek ürmösi, pelselneki, veserdői birt. után 3102 ft 22 kr. — Nagy Tamásnak mihályfalvi, hidegvizi, saldorfi, héjasfalvi birt. után 2075 ft 11 kr. — Ugron Annának pálosi birt. után 139 ft 20<sup>1/4</sup> kr. urb. kárp. tőke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók ápril. 30-ig. Tárgyalási nap jul. 2. d. e. 9 órákor.

A kolozsvári cs. kir. megyei törv. szék utján dec. 19-ről 1857. gr. Bethlen Eszter gr. leleki Lajos özvegyének magyar-légeni, moci, oláh-gyéresi, keszi, m palatkai birt. után 18543

év martius 16-án reggeli 9 órákor kezdve Kolozs-Monostoron az uradalmi gazdasági hivatal irodájában fog tartatni.

A felkiáltási összeg 60, azaz hatvan ezüst rftban állítván meg.

Bérvagyók a következő előleges árverési föltételekre figyelemztetnek:

a) Kiúzott haszonbéri tárgy jelen állapotáról, bérvagyók körán szerezzene kell esmereltséget, mert az általános haszonbér szerződési föltételek önkényileg nem változtathatnak, követke-

zőleg az árverés berekesztése után semminemű követelést nem érvényesíthetend.

b) Minden bérvagyó köteles, kivétel nélkül, egy felsőbb politikai hatóságtól politikai és erkölcsi feddhetetlenségéről, ugy szintén a kibérlendő tárgy kezeléséről, s a vállalatnak megfelelő saját és jogos vagyoni állapotáról, hiteltel binyitványt az árverező biztalmánynak kézbesíteni, ellenkező esetben nem árverezhet.

c) Bérvagyók költ. zítnek az árverés kezdete előtt a felkiáltási összegnek 10%-ét bnatpénzül

urb. kárp. tőke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók idei maj. 5-ig. Tárgyalási nap jul. 15-ka délelőtt 9 órákor.

A kolozsvári cs. k. megyei törvényszék utján dec. 29-ről 1857. Szöcs Eszternek kecskeházi b. u. 340 ft 25 kr. — Czikk Zsuzsának füzess-péteri b. u. 492 ft 24 kr. — Biró Józsefnek dái, milványi, felegregyi, sz.-péterfalvi b. u. 593 ft 19 kr. — Özv. Csáka Antalnak dobokai birtoka után 410 ft 31 kr. urb. kárp. tőke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók f. é. maj. 1-ig. Tárgyalási nap f. évi jul. 10-ke d. e. 9 órákor.

letenni, mely a többlet ígérő által — az árverés napjától a haszonbér kezdete napjáig — annyiaval bizonyosabban kiegészítendő a többlet ígérés által megállított haszonbér összeg 10%-ig, mivel ellenkező esetben a haszonbérletbe nem iktatland.

Az általános haszonbéri föltételekről értesülhetni az urad. gazd. gondnoksnál naponta a hivatalos órákban, de az árverés kezdete előtt is fölolvastatnak.

Kelt Kolozs-Monostoron mart. 12 én 1858. K. alap. urad. gazd. gondnokság.

## MAGÁN HIRDETÉSEK.

(393) (1—3) A NAGY IPA című vegyes kereskedésben Kolozsvárt egy gyakornoki állomás ürült meg, melyre egy 15—16 év közötti nevendék alkalmazást nyerhet.

(391) (1—3) Bükköny, luczerna, löhere, répa, valamint mindennemű gazdasági és vetemény-magvak a legjobb minőségben és jutányos áron kaphatók „Károly József TÖRÖK-hez címzett fűszerkereskedésben“ Kolozsvárt.

(392) (1—4)

## Hirdetés.

Bonczidai haszonbérő Müller Mihálynál van eladó tiszta töröküzőn bizott sertésekkel 300, azaz háromszáz mázsa jól kiszáradott tiszta szép szalonna, és 320 darab szép hár; értekezhetni iránta Bonczidán a tulajdonossal.

(390) (2—3) 1203. — 1858.

## Bérbe kiadó szállás.

Sebész Szabó Domokos 436 számú házánál belső magyartezében elől az utcára nyíló két szoba és az udvarra nyíló egy szoba, kamara és konyha f. é. sz.-Györgynaptól kezdve a jövő évi sz. Györgynapig bérbe kiadó. Értekezhetni fölöle városi tanácsos Gyergyai Ferenczel.

A kolozsvári tanácsból mart. 8 án 1858.

(383) (2—6)

## Eladó selyembogár-tojás,

mely az erdélyi gazd. egyesület felügyelete alatt 1857-ben tenyésztett Kolozsvárt, található özvegy Barabás Károlyné kereskedésében Kolozsvárt.

(337) (12—18)

**KÖLCSÖNT**  
gyorsan s jutányosan  
erdélyi birtokra is esz-  
közöl  
Schelmert Nándor

több magas családok ügyigazgatója.  
Lakik Bécsben, Schultergasse 403 sz. alatt.

(335) (5—5)

## Jószág-eladás.

Gróf Péjácsevics Márknő született gr. Bethlen Hermína sz. eszeli, borsai, springi, szászalaknai, sz. annai és n. paczali jószágai hozzá tartozó részeikkel együtt, szabad kézből eladók. Értekezni lehet az alólírtál Borsán, utó-posta Válaszut. Keményfi József, jószágigazgató.

(139) (7—7)

Kolozsvárt, STEIN JÁNOS  
bizományában, megjelent, s általa minden hiteltel könyvtárusnál megrendelhető:

**ZANDIRHÁM.**  
Székely hősköltemény.

Irta DÓZSA DÁNIEL.

A műnek tartalmát képezi egy történelmi levél a székely nemzet összerakozatáról; s rövid értekezés a versezet mértékrendszeréről. Maga a főmunka tizenkét költemény zakra van osztva u. m. I. A RABONBÁNOK TORNYA. II. JOLÁN. III. A BAR-

NAVITÉZ. IV. ADORJÁN ÁLMA. V. A PÁLYADAL. VI. AZ ÖRJÖNGŐ ZOA. VII. A SZÉP BISEN NŐ. VIII. A SZÁZADIK KOPONYA IX. ÖRLECK VÁRA. X. ZABRÁN DALA. XI. ZOA H RE. XII. A NEMERE SZELE.

A tiszta apró peit betűkkel 320 lapra terjedő s izletes kötetbe fűzött könyv ára 2 forint pengő p.

(375) (3—3)

Egy a forradalom következtében elbukott családapa, 41 éves, kitartó és ép egyéniség, egykor okleveles ügyvéd és huzamos éveken át megyei tiszt, meglehetősen német, jobb deák, tökéletes magyar és románnyelv-beszélő, törvény és alapos gazdasági ismerettel. Erdélybe és Magyarhonba gazdasági állomásra ajánlkozik, kinek ha szolgáltat valaki igénybe venniszándokolná, szerkesztésünkkel teljes tudomást szerezhet.

(380) (3—3)

Gyaluban, a mlos gróf Bánffy József ur ő nsga udvarában, Major József urnak, bonczidaiménésből származott erdélyi telivér arany-pejménje, 16 markos, tavasz folytán hágni fog 10 pft díj mellett.

(379) (3—3)

**Med. Dr. COHN**  
gyakorlati fogorvos.

Lakása a Biasini szállodájában, 5-dik szám alatt. Minden a foggyógyászat körébe tartozó esetekben rendelvényez naponként reggeli 9 órától délutáni 5 óráig.

(389) (2—3)

Mintán a Gaaden melletti 71 és 79 számú állati GPSZ-TÖRÖK új tulajdonos kezére mentek át, az igazgatóság bátor tudtul adni, hogy a gazdasági szempontból megvizsgált és jelesnek, legjobbnak elismert prei enfeldi ló her- és RÉTIGIPSZ csúpan általa készítettik.

Mintán említett GPSZ vegybontás szerint 40%-al jobbnak mutatkozik, mint minden más-

nemű gipszek: ennél fogva ez különösen ajánlható a tisztelt gazda-közönségnek.

Bécsi mázsa ára helyben „ „ 14 kr. p.

A déli vaspályáig Mödlingben 18 „

Az északi pályáig Bécsben 23 „

A megrendeléseket várva, teljes tisztelettel marad a gr. Bentivogli-féle 71 és 79 számú preisenfeldi gipsztörök IGAZGATÓSÁGA.

(An der fahrstrasse nach Mödling, Hinter-Brühl nach Gaaden.)

(384) (3—3)

## Gazdasági.

Egy nőtlen fiatal férfi, ki a mezei gazdaságnak e hazabani folytatása módjával ösmeretes, a mellett a hazai nyelveket bírja, a magyar-óvári főtanodában kiképezése után, egy uri jószágba mint gazdasági fölvétetni óhajt.

Kívánatra ezen lap szerkesztősége közelebbi tudósítást adand.

(387) (2—4)

## Eladó jószág.

O. Kocsárdon Radnóth mellett, van egy részjószág eladó; értekezhetni iránta id. gróf Bethlen Gáborral Keresden. Utolsó posta Segesvár.

(394) (1—4)

Stein János-nál Kolozsvárt és Wittich József-nél M.-Vásárhelyt kaphatók:

A TAGOSZTÁLYBAN VALÓ ZAVAROK TISZTÁBA HOZATALÁRÓL, írta Balázsházy János magy. tud. t. tag. Ára 40 kr.

AZ ÚJ ERDŐTÖRVÉNY, A POLGÁRI

magánjog és nemzetgazdasági érdekek szempontjából, magyarázza Mészáros Károly. Ára 1 pft.

VEGYTANI KÉPEK A KÖZÉLETBŐL.

Johnston nyomán, kiadja Csengery Antal. 2 köt. 3 ft.